

**GROEP
5 T/M 8**

LESBRIEF IK VOEL IK VOEL WAT JIJ NIET ZIET

LOTTE STEGEMAN, MET ILLUSTRATIES VAN MARK JANSSEN

Een boek over jaloerse apen, bange honden en schatten van ratten

Lesdoelen: burgerschapsvaardigheden, schrijfvaardigheid, beeldende kunst



TIJDSDUUR: 50-60 MINUTEN



BENODIGDHEDEN:

DIGIBORD, PAPIER, POTLODEN EN EEN EXEMPLAAR VAN HET BOEK

OVER IK VOEL IK VOEL WAT JIJ NIET ZIET



Heel lang dachten mensen dat dieren geen emoties hadden. Inmiddels weten we wel beter. Maar wat voelen ze dan precies? Het is soms al knap lastig om andere mensen te begrijpen, zelfs met woorden. Wat als je een olifant in de rouw bent? Een jaloerse aap? Of een doodsbang hond? In het boek ga je mee op een verbazingwekkende reis en ontdek je dat het ook in menig dierenhoofd hartstikke druk is.



OVER DEZE LES

Deze les doen jullie klassikaal, aan de hand van het boek. Het is niet nodig om met de leerlingen langs alle emoties te zijn gereisd voor jullie aan de les beginnen. Aanrader is wel om de introducerende onderdelen vooraf door te nemen (in ieder geval 'In het hoofd van een dier' en 'an-tro-po-mor-fi-se-ren' (pagina 11 tot en met 14) 'Een jungle vol emoties' (pagina 27). Dit kan vervolgens geïntegreerd worden in de eerste opdracht.





**10-20
MIN.**

OPDRACHT 1 - ALLEMAAL EMOTIES



IN GESPREK

Voor dit eerste onderdeel gaan jullie aan de slag met emoties. Kijk met de leerlingen naar de voorkant van het boek en lees de achterkant voor, of laat een leerling dat doen. Krijgen ze al een idee waar het over gaat? Lees of bespreek de bovengenoemde inleidende hoofdstukken. Bespreek samen wat emoties zijn, bijvoorbeeld aan de hand van twee voor de hand liggende emoties: boos en blij. Waar worden de leerlingen boos of blij van?



WOLK VOL EMOTIES

Maak een woordwolk op het digibord (of een groot vel papier) van mensen-emoties die jullie met de klas allemaal kunnen bedenken.

Welke emoties voelen de leerlingen zelf wel eens? Zet daar een cirkel omheen. Ga er vervolgens nog even over in gesprek. Wanneer voelen ze die emoties? En hoe is dat?

Welke van de emoties zouden dieren ook wel eens kunnen hebben? Bespreek het met de klas, en teken bij die emoties nog een klein diertje. Kijk erna samen naar de inhoudsopgave in het boek, op pagina 6/7. Daar staan de emoties en toestanden die in dit boek aan bod komen en die dus ook bij dieren voorkomen. Naar welke zijn de leerlingen het nieuwsgierigst?





**15
MIN.**

OPDRACHT 2



SAMEN LEZEN

En? Naar welke emoties in de inhoudsopgave waren de kinderen het meest benieuwd? Kies er een uit en lees het hoofdstuk voor. Heb je niet al te veel tijd, lees dan alleen de scène voor waar een emotiehoofdstuk mee begint. Bijvoorbeeld 'De chimpansee die met stenen smeed' op pagina 31, of 'de aap die ook een druif wilde' op pagina 34'.



IN GESPREK

Praat even samen over het verhaal dat jullie gelezen hebben. Wat vonden de kinderen ervan? Zijn ze verbaasd, of vinden ze het wel logisch dat dieren eigenlijk best veel op ons kunnen lijken?



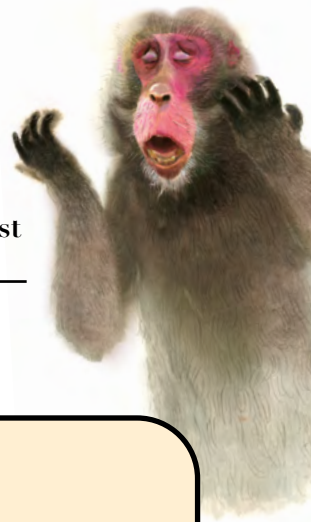
STELLING

In dit boek staan menselijke emoties, die dieren ook blijken te hebben. Blij, boos, jaloers, vol walging... Maar in de hoofden van dieren gebeurt waarschijnlijk ook nog van alles wat wij niet kunnen zien of begrijpen. Sommige wetenschappers denken dat dieren waarschijnlijk ook emoties hebben die wij niet kennen. Ga met de klas in gesprek over de volgende stelling:

Waarschijnlijk hebben dieren ook nog emoties die mensen helemaal niet kennen

Tips: vraag door tijdens het filosoferen. Vragen de kinderen zich wel eens af wat hun huisdier denkt (of een ander dier dat ze kennen of wel eens zien)? En noem bij gebrek aan inspiratie bijvoorbeeld een vliegende vogel. Wat zou er in dat dier omgaan, als het hoog boven de bergen of straten uittorent en op ons neerkijkt?



**25
MIN.****OPDRACHT 3 -
BANGE BUIKSCHUIVERS**

Blader nu naar pagina 40 en lees klassikaal het verhaal over de bange hond Gaia. Lees erna ook pagina 42. Bespreek met de klas: wie is er eens bang? Iedereen, toch? Dat is namelijk heel normaal. Want wie nooit bang is, ziet nergens gevaar. En soms is het best goed om een beetje voorzichtig te zijn. Als het maar niet zo erg wordt als bij Gaia.

**IN GESPREK**

Waar zijn de kinderen in de klas bang voor? Bespreek het met elkaar. En bedenk samen ook een paar echt goede redenen om soms een beetje bang te zijn. Jullie lazen het al op pagina 42: sommige dieren verstijven als ze bang zijn, zoals Gaia. Andere gaan in de aanval. En weer andere dieren nemen de benen. Eigenlijk werkt het bij mensen net zo. Wat doen de leerlingen als ze bang zijn? Zijn ze dan een Gaia, die verstijft? Of eerder een gazelle of een ree, die wegrent voor gevaar? Of juist een kat of leeuw, die in de aanval gaat?

**AAN DE SLAG**

Deel papier en potloden uit. En laat de kinderen hun reactie op een enge situatie tekenen. Ze mogen zichzelf tekenen of een dier dat zich bij angst hetzelfde gedraagt. Van een bange buikschuiver als Gaia tot een bibberend kind onder de deken, van een blazende kat tot een wegreennend hert: alles is goed.

**TIP**

Komen sommige leerlingen er niet uit? Laat ze dan werken aan de hand van de bange Gaia (pagina 42) of buidelrat (pagina 44) uit het boek. Ze kunnen dan goed kijken naar de kop van Gaia. Hoe zie je daaraan dat ze bang is? Let op haar ogen en oren. Enne, als je haar helemaal zou zien: hoe denk je dat haar staart er dan bij zou hangen?

FILMPJES

Hebben jullie nog tijd over? Op www.lottestegeman.com/ikvoelikvoelwatijnietziet vinden jullie filmpjes die horen bij de verhalen in het boek. Zoals dat van de afgunstige kapucijnaap, een bonobo met de slappe lach en een woeste poemamoeder. Zoek in het boek naar de camera-illustraties om te zien waar een filmpje van is!